

FCEI:s utbildningsmaterial

Utbildningsmål

Jämlikhet och rättvisa

FCEI främjar en etiskt hållbar idrottskultur tillsammans med andra nationella och internationella aktörer

IDROTTEN I FINLAND
ÄR EN FÖREGÅNGARE
INOM ETIK

Aktuella etiska teman
ALLA HAR RÄTT TILL ETISKT HÅLLBAR IDROTT
Läktarsäkerhet och -trivsel
ALLA HAR RÄTT TILL ETT TRYGGT IDROTTSEVENEMANG
Bekämpning av tävlingsmanipulation
ALLA HAR RÄTT TILL RENT SPEL
Antidopingverksamhet
ALLA HAR RÄTT TILL REN IDROTT

Vi främjar
etik inom idrotten
tillsammans med
våra partner

TILLFÖRLITLIGT · RÄTTVIST · TILLSAMMANS

www.suek.fi/sv

Det finns gott om information om antidopingverksamhet och bekämpning av tävlingsmanipulation FCEI:s sidor

Är läkemedlet du använder tillåtet i idrotten? Kontrollera på webben eller i appen

Varje aktör är skyldig att rapportera idrottsförseelser

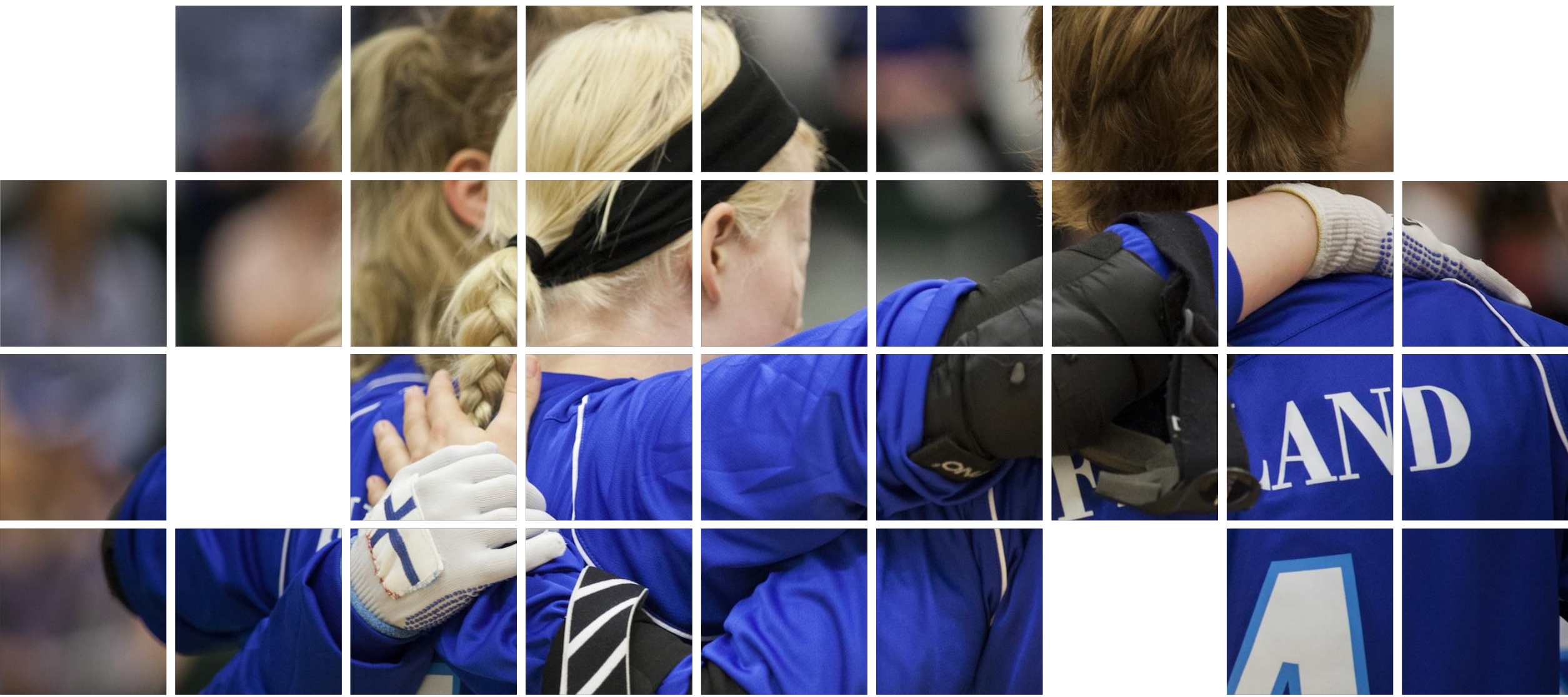
Slutför webbutbildningar

#puhtaastiparas

@SUEK_FINCIS

RENT SPEL

Vad betyder rent spel i idrotten?

- Respekt
- Uppmuntran
- Föredömlighet
- Ansvar
- Omsorg
- Jämlikhet
- Att följa gemensamma regler
- Något annat, vad?

Vad är det viktigaste i idrotten för mig?

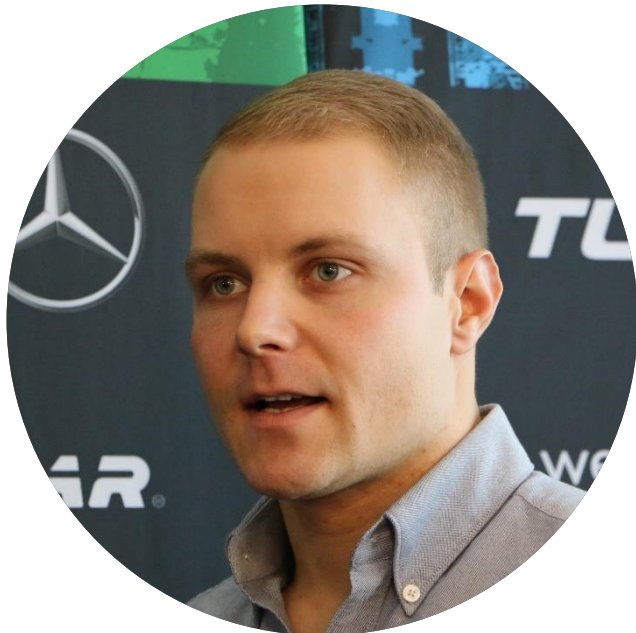

- Kompisar och gemensamma aktiviteter
- Att utvecklas och att lära mig nya saker
- Att ta hand om min kondition och hälsa
- Känslan av att vinna
- Något annat, vad?

Valtteri Bottas – i bloggen Viestikapula

Formel 1-förare

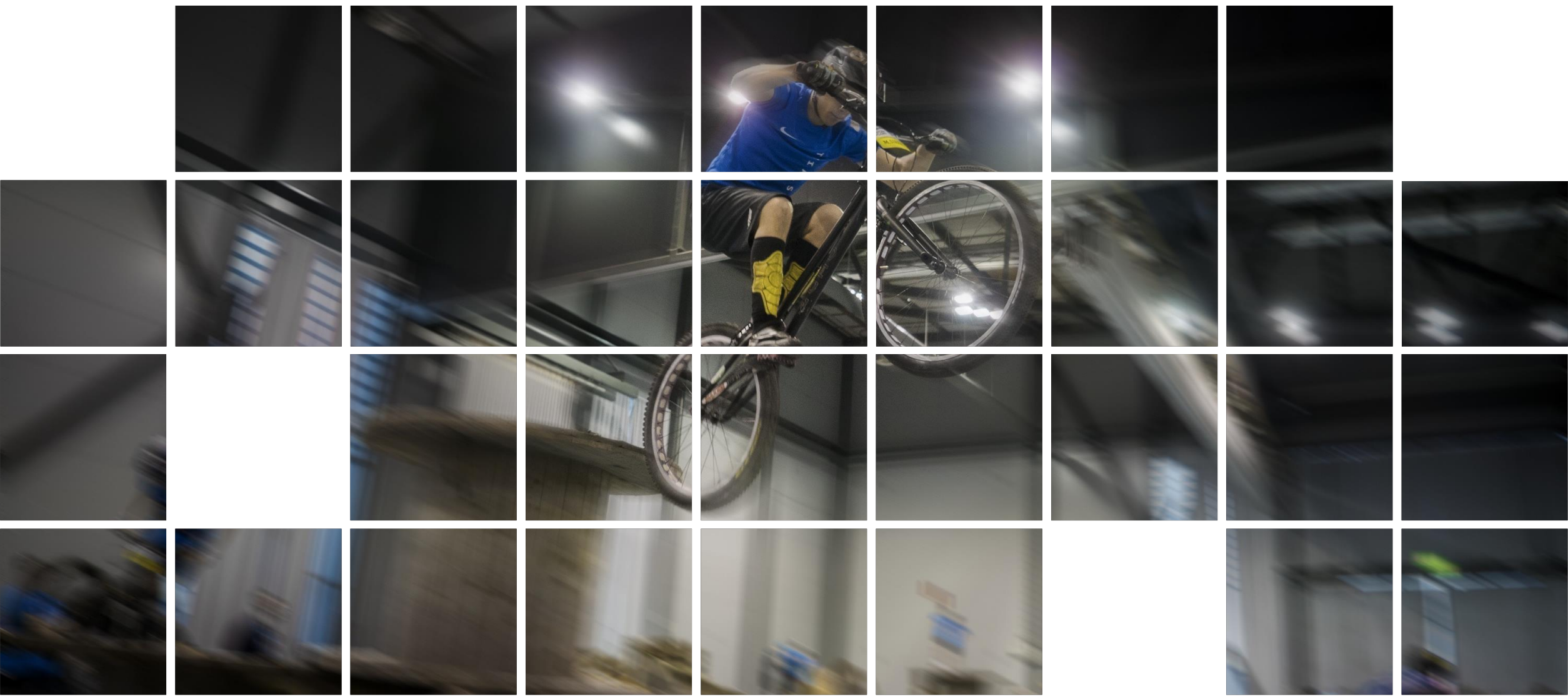
”Jag har alltid beundrat rent spel och ren idrott. Att arbeta ärligt och utveckla sina färdigheter är det som tar mig framåt. Förebilderna är viktiga. Självt beundrade jag Mika Häkkinen när jag var yngre. När han var som bäst var han en obesegrad förare, men samtidigt gentleman och en ärlig och rättvis idrottare.”

SUEK

Bild: AKK-Sami Kolsi

ANTIDOPING

Vad är doping inom tävlingsidrott?

VAD ÄR DOPING?

I TÄVLINGSIDROTTE

Förbättring av prestationsförmågan i strid med antidopingreglerna, till exempel genom att använda förbjudna substanser och metoder

Övervakas på nationell och internationell nivå

Förseelser kan leda till avstängning från idrotten

UTANFÖR TÄVLINGSIDROTTE

Utseendefokuserat (ökad muskelmassa, fettförbränning, ökad prestationsförmåga)

Ingen övervakning

Innehav, till eget bruk, och användning av dopingmedel är inte straffbart

Antidoping

Olika motiv i och utanför tävlingsidrotten

Kan man nå världstoppen genom att vara ren?
Hur är det i min gren?

Vad anser toppidrottarna?

I min gren kan man nå den NATIONELLA TOPPEN utan doping

Helt av samma åsikt (5)

5 95,7 %

4 1,4 %

3 2,9 %

2 0,0 %

Helt av annan åsikt (1)

1 0,0 %

0 0,2 0,4 0,6 0,8 1 1,2

Vad anser toppidrottarna?

I min gren kan man nå den INTERNATIONELLA TOPPEN utan doping

Helt av samma åsikt (5)

5 74,6 %

4 9,9 %

3 12,7 %

2 1,4 %

Helt av annan åsikt (1)

1 1,4 %

0 0,2 0,4 0,6 0,8

Antidoping

VAD HAR JAG ÅTAGIT MIG?

Antidoping

VAD HAR JAG ÅTAGIT MIG?

- Världsantidopingkoden
- Finlands antidopingregelverk
- Antidopingregelverk i internationella grenförbund
- Internationella olympiska och paralympiska kommitténs antidopingregelverk
- Grenförbundets föreskrifter om disciplinära åtgärder

De som verkar inom idrott förväntas ha sakkunskap i antidopingfrågor.

Vad bör du veta?

Varför är doping förbjuden?

Hälsoeffekter

Strider mot rent spel

Antidoping

FÖRBJUDNA SUBSTANSER OCH METODER I IDROTTE

DOPINGMEDELSGRUPPER

Förbjudna substanser och metoder i idrotten

- S** Förbjudna substanser
- M** Förbjudna metoder
- P** Substanser som är förbjudna i vissa idrottsgrenar

Förbjudna substanser och metoder i idrotten 2024

FÖRBJUDNA UNDER ALLA TIDER

- S0. Substanser utan försäljningstillstånd
- S1. Substanser med anabol effekt
- S2. Peptidhormoner, tillväxtfaktorer och motsvarande substanser och mimetika
- S3. β_2 -agonistit
- S4. Modulatorer som påverkar hormoner och metabolism
- S5. Diuretika och andra maskerande substanser
- M1. Manipulation av blod och blodkomponenter
- M2. Kemisk och fysisk manipulation
- M3. Gen- och celdoping

FÖRBJUDNA VID TÄVLING

- S6. Stimulantia
- S7. Narkotiska analgetika
- S8. Cannabinoider
- S9. Glukokortikoider

FÖRBJUDNA I VISSA IDROTTSGRENNAR

- P1. Betablockerare

Begreppet **vid tävling** anses börja kl. 23.59 den kväll som föregår den tävling i vilken idrottaren ämnar delta. Denna tid slutar efter att tävlingen eller en dopingkontroll i anslutning till den upphör. Kom ihåg att beakta eventuella grenspecifika undantag som du får information om från ditt internationella grenförbund.

≡ 2024 års ändringar

Världsantidopingbyrån WADA har lagt till tramadol i förteckningen över förbjudna substanser och metoder för 2024. Tramadol som används som smärtstillande medel tillhör grupp S7. Narkotiska analgetika, i WADA:s förteckning över förbjudna substanser och metoder. Tramadol är en substans som är förbjuden vid tävling. Enligt WADA bedömning karenstiden för tramadol är 24 timmar.

≡ Förbjudna substanser och metoder i idrotten

Astmamedicinering

β₂-agonister (S3.)

Alla β₂-agonister är förbjudna.

Undantaget är följande som tas som lunginhalation

- salbutamol (högst med en dos på 1600 µg per dygn, dock ej mer än 600 µg under 8 timmar) *
- salmeterol (högst 200 µg per dygn)
- formoterol (högst 54 µg per dygn) *
- vilanterol (högst 25 µg per dygn)

Administrerade på annat sätt (t.ex. som tabletter eller mixtur) ska dispens för användningen ansökas.

* Om idrottaren använder/har dispens för en substans i gruppen för diuretika och andra maskerande substanser (S5.) – man måste alltid ha dispens för användningen av salbutamol och formoterol.

Glukokortikoider (S9.)

Glukokortikoider som används som lunginhalation är tillåtna

Glukokortikoider är förbjudna vid tävlingar om oralt administrerade (inklusive munslemhinnor) i form av tabletter, rektalt och som injektioner, oavsett injektionsstället.

- Testas endast i dopingprov tagna i samband med tävlingar
- Viktigt att notera karenstiderna

≡ Förbjudna substanser och metoder i idrotten

Stimulantia

FÖRBJUDNA EFTERSOM DE:

- Höjer vakenheten och minskar känslan av trötthet
- Ökar uthålligheten och effekten

HÄLSORISKER

- Darrningar, hjärtklappningar och förhöjt blodtryck
- I stora doser värmeslag, förvirring och vanföreställningar samt allvarliga hjärtrytmrubbningar

EXEMPEL PÅ KARENSTIDER FÖR STIMULANTIA:

- Pseudoefedrin cirka 24 timmar *
- Efedrin cirka 4 dygn *
- Metylfenidat cirka 7 dygn

Testas endast i dopingprov tagna i samband med tävlingar.

* Karenstiden gäller dock inte idrottare som har dispens för användning av diuretika eller maskerande substanser i grupp S5. Då behöver idrottaren alltid dispens även för användning av pseudoefedrin/efedrin, även för användning före tävlingen.

≡ Förbjudna substanser och metoder i idrotten

Cannabinoider

- Försämrar i allmänhet idrottsprestationen
- Förbjudna i alla idrottsgrenar
- Kan ses i tester flera dygn även efter sporadisk användning
- Testas endast i dopingprov tagna i samband med tävlingar

FÖRBJUDNA EFTERSOM DE:

- De strider mot idrottens anda
- Den lugnande effekten i små doser kan förbättra prestationen i precisionsgrenar

HÄLSORISKER

- Försvagar uppfattningen av tid, plats, hastighet och avstånd
- Dåsighet, klumpighet, olyckor
- Beroende

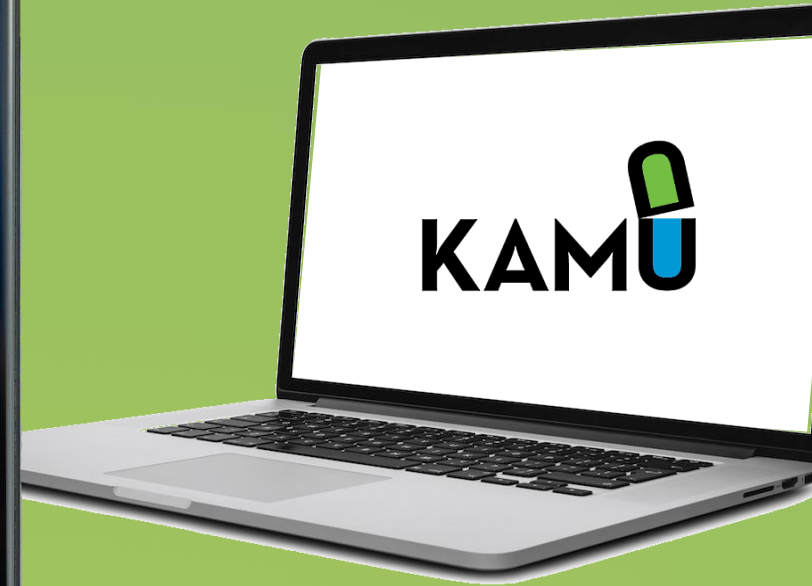
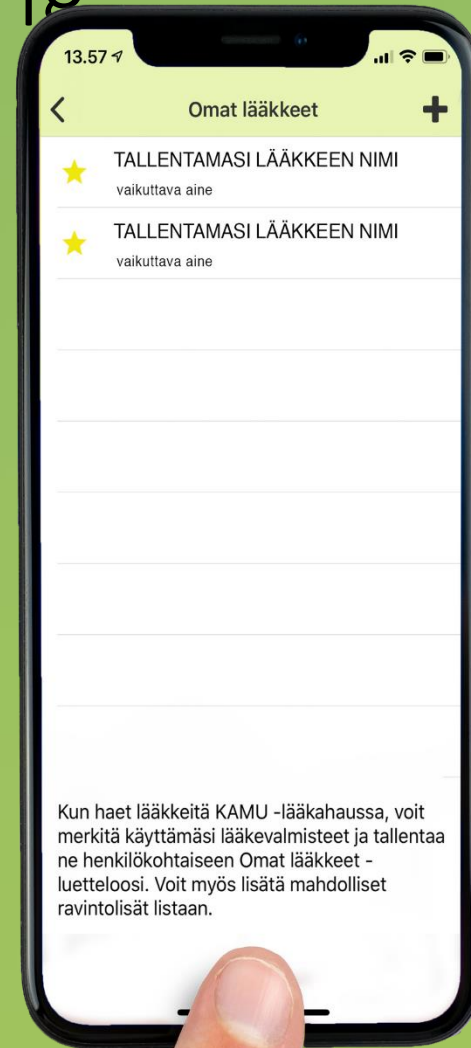
KAMU -läkemedelssökning

Idrottaren ansvarar för att alltid kontrollera i en giltig förteckning om läkemedlen och metoderna är tillåtna eller inte

- Endast receptbelagda och receptfria läkemedelspreparat som säljs i Finland
- Uppdateras regelbundet
- Ladda ner mobilappen

Baserar sig på förteckningen Förbjudna substanser och metoder i idrotten, som årligen publiceras av WADA

Kontroll av tillåtligheten av läkemedel från olika länder, t.ex. Global DRO

Komplett och uppdaterade förteckningar www.suek.fi/sv

Förbjudna substanser och metoder i idrotten

BURANA?

- Förbjudet
- Tillåtet

BURANA

Tillåten

Förbjuden

Förbjuden under vissa villkor

Tillåten

Ej angiven

Uppgifter om läkemedelspreparatet:

Innehavare av försäljningstillstånd:

ORION CORPORATION

Läkemedelsform:

filmdragerad tablett

Styrka:

800.0 mg

Administreringsätt:

Oral användning

Verksamma ämnen:

ibuprofen

Tillåten

[Mer information om läkemedelspreparatet i tjänsten lääkeinfo.fi](#)

Förbjudna substanser och metoder i idrotten

DUACT?

Förbjudet

Tillåtet

Uppgifter om läkemedelspreparatet:

Innehavare av försäljningstillstånd:	GLAXOSMITHKLINE
Läkemedelsform:	kapsel, hård
Styrka:	8/60 mg
Administreringsätt:	Oral användning

Verksamma ämnen:

akrivastin
pseudoephedrin

18 S6.b.

18 Pseudoefedrin är förbjudet vid tävling och analyseras bara i prover tagna vid tävling. Tävlings tiden börjar på kvällen före tävlingen kl. 23.59 om inte definierats på annat sätt. Koncentrationen av pseudoefedrin i urinen får inte överstiga 150 mikrogram/ml. Enligt WADA:s utredningar överstigs inte detta gränsvärde med normala terapeutiska doser av pseudoefedrin (till exempel med en (1) 60 mg kapsel 1–3 gånger om dagen, en (1) 120 mg depottablett två gånger om dagen eller en (1) 240 mg depottablett om dagen) ifall det har gått 24 timmar efter den senaste pseudoefedrindosen, varigenom karenstiden för pseudoefedrin är ett dygn. Karenstiden gäller dock inte idrottare som har dispens för användning av diuretika (t.ex. furosemid, hydroklortiazid, spironolakton) eller maskerande substanser i grupp S5. Då behöver idrottaren alltid dispens även för användning av pseudoefedrin även före tävling. Enbart allergisk snuva eller täppt näsa räcker inte som motivering för beviljande av dispens för pseudoefedrin, eftersom dessa kan behandlas under de 24 timmar som föregår tävlingen med tillåtna histaminer och tillåtna nässprejer.

Dopingmedelsgrupper

[S6.b.](#) läs beskrivning av gruppen S6.b. på sidan [Dopingmedelsgrupper och dopingmedel 2024](#)

 Förbjudna substanser och metoder i idrotten

BRICANYL?

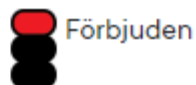
Förbjudet

Tillåtet

BRICANYL TURBUHALER

 Förbjuden

 Ej angiven

 Förbjuden under vissa villkor

 Tillåten

Uppgifter om läkemedelspreparatet:

Innehavare av försäljningstillstånd:	ASTRAZENECA
Läkemedelsform:	inhalationspulver
Styrka:	0.25 mg/annos
Administreringsätt:	Användning för inhalation

Verksamma ämnen:

terbutalin

S3. Förbjuden

Preparatet innehåller alltid ett eller flera förbjudna verksamma ämnen: terbutaliinisulfaatti

Dopingmedelsgrupper

S3. läs beskrivning av gruppen S3. på sidan Dopingmedelsgrupper och dopingmedel 2024

Mer information om läkemedelspreparatet i tjänsten lääkeinfo.fi

Antidoping

KOSTTILLSKOTT

KOSTTILLSKOTT

- Kosttillskott som används för att **komplettera** en frisk människas diet
- Rena kosttillskott varken förbättrar prestationen eller snabbar på återhämtningen bättre än livsmedel
- Utvärdera behovet av kosttillskott – fundera om det är värt risken
- **Risk för dopingförseelse vid användningen av kosttillskott**
  - Kan innehålla substanser som är förbjudna i idrotten
  - Har orsakat dopingförseelser

KOSTTILLSKOTT

När du använder kosttillskott, observera att:

- förbjudna substanser kan omnämnas i preparatets innehållsförteckning
- preparatet kan innehålla sådana förbjudna substanser som inte omnämns i innehållsförteckningen
- preparatet kan innehålla förbjudna substanser i form av orenheter
- man känner till endast en liten del av beståndsdelarna i preparat som innehåller växtextrakt

FCEI klassificerar inte kosttillskott som förbjudna eller tillåtna.

KOSTTILLSKOTT

Var särskilt försiktig om kosttillskottet

- anges förbättra prestationen, öka muskelkraften eller träningarnas effekt, göra återhämtningen snabbare eller främja förbränningen av fett
- preparatet köps från utlandet via internet eller
- sammansättningen är dåligt känd.

Idrottaren är alltid själv ansvarig för ett positivt analysresultat.

Om du behöver vitamin- eller spårämnespreparat för att komplettera din kost, ska du använda produkter som du köper på apoteket och vars tillverkare är inhemska och pålitliga

- Det är säkrast att använda preparat som säljs som läkemedelspreparat när sådana finns att få. Preparat som säljs som läkemedelspreparat kan även kontrolleras via KAMU-läkemedelssökning.

Förbjudna substanser och metoder i idrotten

DISPENS FÖR MEDICINERING AV IDROTTARE

 Förbjudna substanser och metoder i idrotten

DISPENS FÖR MEDICINERING AV IDROTTARE

Om behandlingen av idrottarens sjukdom kräver användning av ett läkemedel eller en metod som är förbjuden inom idrott kan man ansöka om dispens för behandlingen.

Idrottare på **nationell nivå** ansöker om dispens hos FCEI:s dispenskommitté

Det internationella grenförbundet eller organisatören av ett stort idrottsevenemang ansvarar för dispenser för idrottare som deltar i **internationella** evenemang

Ansöks med en ansökningsblankett
(Detaljerade anvisningar: www.suek.fi/sv)

Bifoga sjukjournaler och undersökningsresultat som bekräftar diagnosen

≡ Förbjudna substanser och metoder i idrotten

PÅ VILKEN NIVÅ SKA IDROTTARE ANSÖKA OM DISPENS PÅ FÖRHAND FÖR SIN GREN?

Idrottare som omfattas av den nationella grenspecifika nivådefinitionen ska ansöka om dispens på förhand (frånsett brådskande behandling av sjukdom, såsom nödsituationer)

FCEI:s grenspecifika nivådefinition

Fotboll

- Tipsligan • Ligaettan • Nationella ligan

Skidning (alpin skidåkning, freestyle, längdåkning, backhoppning och nordisk kombination)

- Idrottare som deltar i FM-tävlingar i allmän klass för herrar och damer

≡ Förbjudna substanser och metoder i idrotten

DISPENS FÖR MEDICINERING AV IDROTTARE

En del av dopingförseelserna beror på oaktsamhet, där idrottaren glömt bort att ansöka om dispens

”I det följande spelet var jag uttagen, men jag var fortfarande sjuk och spelade inte. Efter spelet fick jag höra att jag hade lottats ut till dopingkontroll. Då slog det mig: jag hade inte kontrollera om mitt läkemedel var tillåtet i idrotten.”

Antidoping

DOPINGÖVERVAKNING

Dopingövervakning

VAD ÄR DOPINGÖVERVAKNING?

- Urin- och blodprover vid och utanför tävlingar
- Långsiktig uppföljning av idrottaren: biologiskt pass och vistelserapporteringssystem
- Samarbete och informationsutbyte: tullen och polisen, utredningar i samband med dopingförseelser
- Långtidsförvaring (10 år) och omanalys av prover

[Anvisning för urinprov](#)

[Anvisning för blodprov](#)

Dopingövervakning

KONTROLLTYPER

URINPROV

Analyserar substanserna enligt förteckningen med förbjudna substanser

Ger en steroidprofil för långsiktig uppföljning

TORRT BLODPROV

DBS, eller torr blodfläck, är en ny provtyp som kompletterar urin- och blodprover

BLODPROV

Dopingkontroll för att identifiera tillväxthormon och metoder som anknyter till manipulering av blodet

Långtidsuppföljning för individuell profilering av idrottare, det vill säga biologiskt pass för idrottare

Flera blodprover samlas in under en lång tidsperiod

Är inte en dopingkontroll i sig, men dopinganvändning kan påvisas med hjälp av profilen

Alla prover kan förvaras i 10 år och analyseras på nytt.

**måste
vänta efter
påfrestning**

**måste
vänta efter
påfrestning**

Dopingövervakning

BIOLOGISKT PASS FÖR IDROTTARE

Athlete Biological Passport (ABP)

- Långtidsuppföljning för individuell profilering av idrottare
- Steroidprofil (blod och urin), blodprofil och endokrinologisk profil
- Verktyg för effektiv och riktade dopinkontroller
- Kan användas för att påvisa eventuell dopingförseelse

≡ Dopingövervakning

Provtagningsutrustning på marknaden

Versapak

Berlinger

Innovero

Lockcon

TESTNINGSPOLEN OCH ADAMS-SYSTEMET

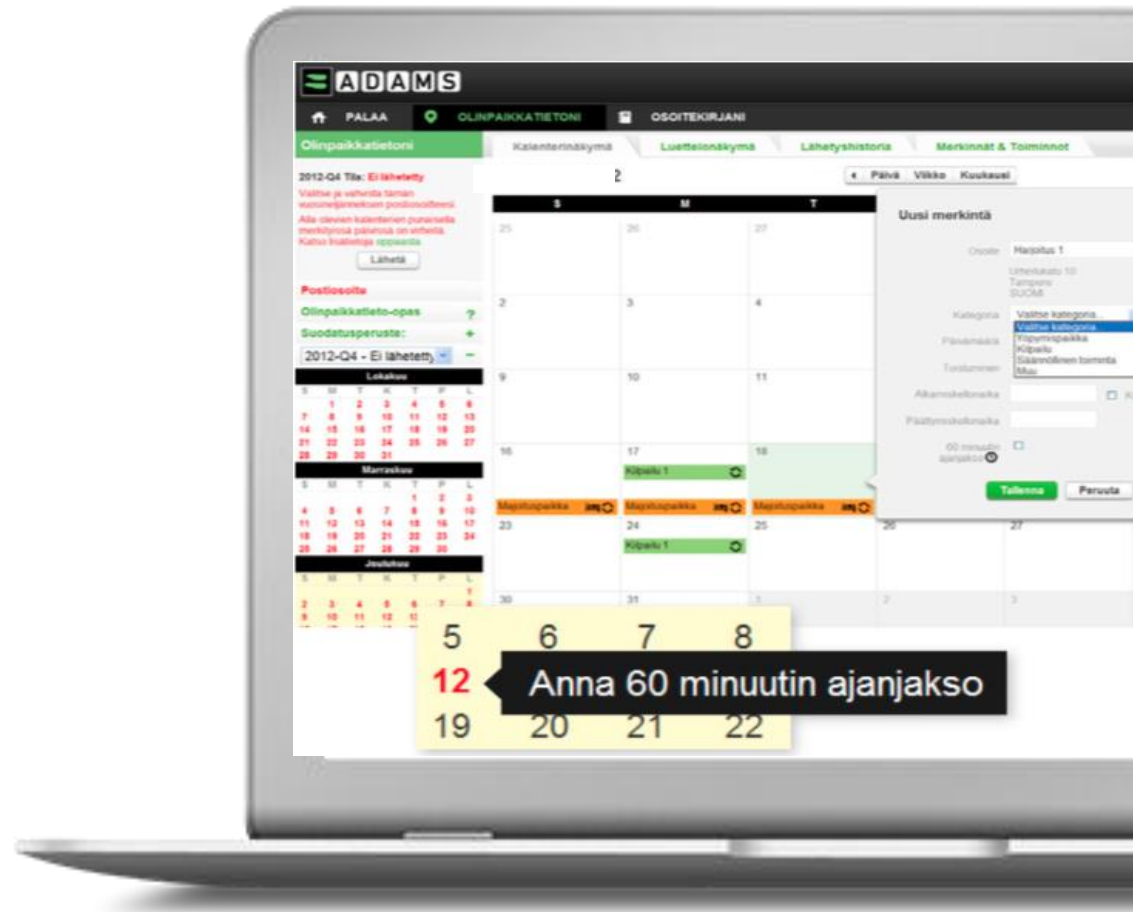
Anmälningsskyldighet av vistelseuppgifter

Registrerad testningspool

(RTP för individgrenar/lagpool)

En grupp toppidrottare som utses av antidopingorganisationen och som är en särskild målgrupp för dopingkontroller utanför tävlingar

Idrottarna i poolen är skyldiga att rapportera sina vistelseuppgifter

[Snabbguide till idrottare i testningspoolen](#)

[ADAMS-snabbguide](#)

ADAMS – DET BIOLOGISKA PASSETS RESULTAT

- Idrottare kommer inte längre att kunna se sina blodvärden automatiskt från ADAMS.
- Idrottaren kan begära blodvärdena i det biologiska passet från FCEI:s kontor via e-post eller göra en begäran under testsituationen.
- Idrottaren kommer att få blodvärdena via e-post ca 2 veckor efter testet.

≡ Dopingövervakning

När får jag en försummelseanmärkning?

FCEI:s registrerade testningspool och försummelse av bestämmelserna gällande vistelserapportering

Försummelse av skyldighet att anmäla vistelseuppgifter (*Whereabouts failure*):

- **Idrottaren har inte kunnat nås för kontroll under de 60 minuterna som han eller hon anmält (*Missed Test*)**
- **Vistelseuppgifter har inte lämnats in, eller felaktiga uppgifter (*Filing Failure*)**

Grenbundet får information om försummelsen

Det är en eventuell regelverksenlig dopingförseelse, om en idrottare som ingår i den registrerade testningspoolen har sammanlagt **tre försummelser gällande bestämmelserna om vistelseuppgifter under tolv månaders tid**

Antidoping

DOPINGFÖRSEELSER

Dopingförseelser

Även annat än ett positivt analysresultat

- Förbjuden substans eller påvisad användning av en förbjuden metod i ett prov taget från idrottarens kropp
- Användning eller försök till användning av en förbjuden substans eller metod
- Vägran att genomgå dopingkontroll eller undvikande av dopingkontroll
- Försummelse av bestämmelserna gällande vistelserapportering
- Manipulation av dopingövervakning eller dopingkontroll
- Innehav av dopingmedel
- Spridning av dopingmedel och dopingmetoder
- Främjande av doping
- Medskyldighet
- Förbjudet samarbete
- Hotelser eller repressalier mot en anmälare

Dopingförseelser

PÅFÖLJDER AV DOPINGFÖRSEELSER

Påföljderna enligt antidopingregelverket varierar mellan varning och avstängning från idrotten på livstid

Den lägsta påföljden av en avsiktlig dopingförseelse är avstängning i fyra år

- Image
- Ekonomiska förluster
- Människorelationer
- Antalet utövare

Skulle du rapportera det om du märker att din kompis använder dopingmedel?

Eller om det är din hårdaste mottävlare?

Vem skulle du rapportera till?

Dopingförseelser

Hur rapporterar jag en dopingförseelse?

- Det går enkelt att göra på webben
- Du kan rapportera antingen anonymt eller med eget namn
- Behandlas konfidentiellt

ILM D

Toppidrottare

Hur skulle det kännas att ständigt leva i rädsla för att åka fast?

Tyler Hamilton, cyklist (i boken segrar och lögner)

Det är vad jag höll på att lära mig: lögner är gift. De suger livet ur människan, tar bort förmågan att leva i nuet och bygger väggar mellan kära människor. Nu när jag hade berättat sanningen höll jag på att ställa in mig på livet igen.

Antidoping

DOPINGKONTROLLSTATISTIK

Dopingkontrollstatistik

HUR MÅNGA KONTROLLER UTFÖR FCEI?

2023

2 410

Nationella kontroller

5

Dopingförseelser,
(2 pågående)

≡ HUR MÅNGA KONTROLLER UTFÖR FCEI?

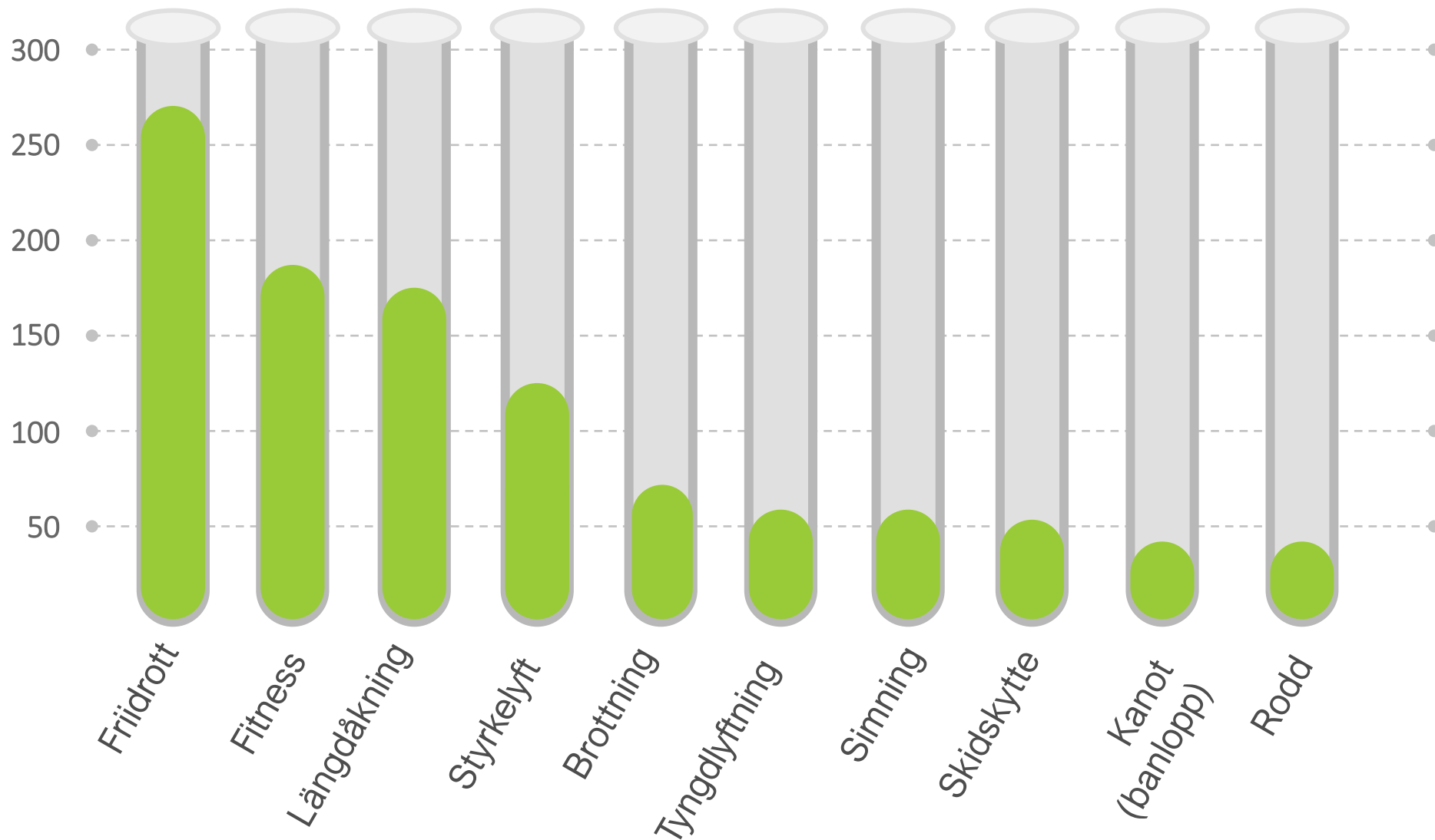
De mest kontrollerade individuella sporterna

HUR MÅNGA KONTROLLER UTFÖR FCEI?

De mest kontrollerade individuella sporterna 2023

HUR MÅNGA KONTROLLER UTFÖR FCEI?

De mest kontrollerade lagsporterna

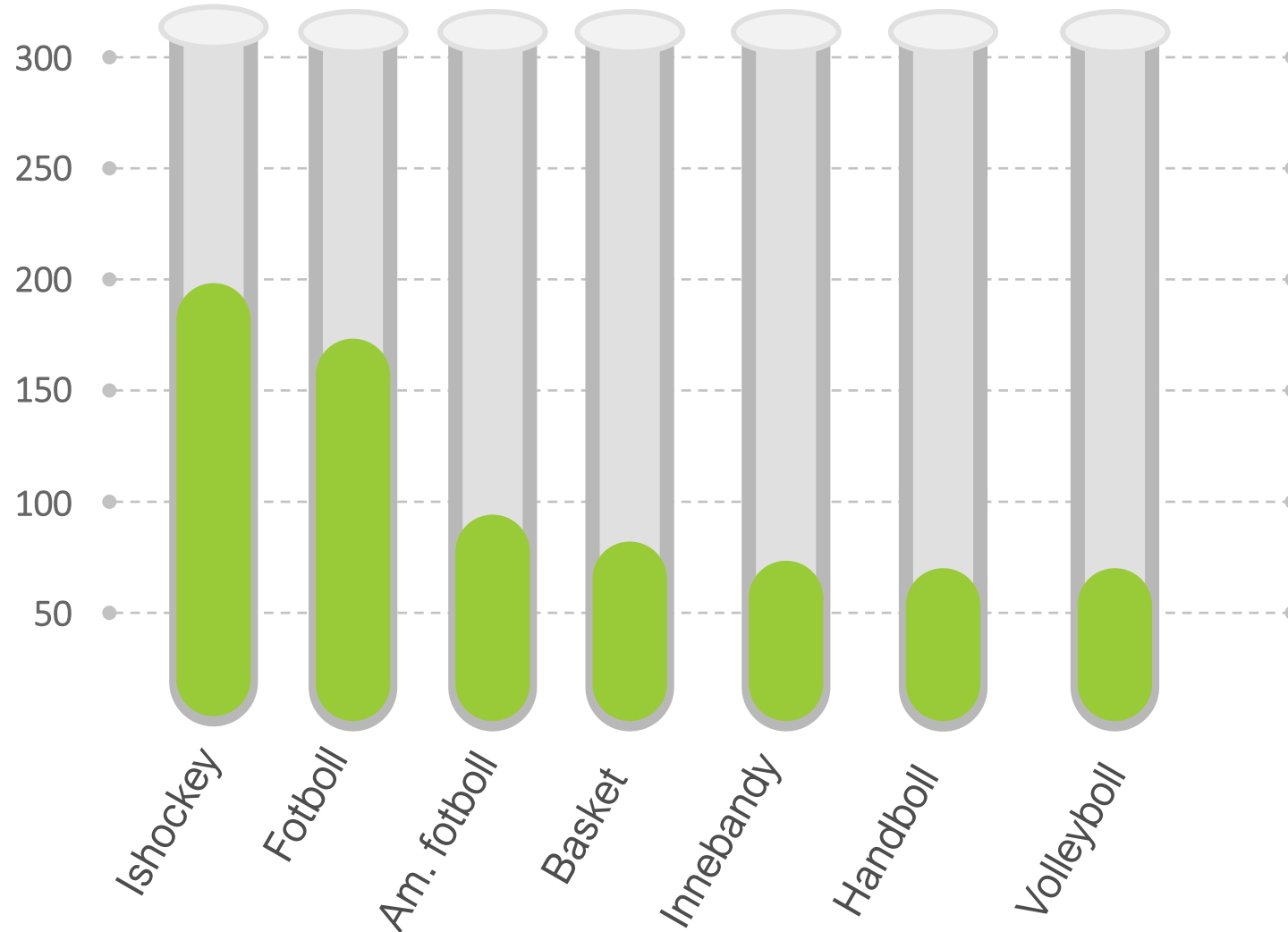

HUR MÅNGA KONTROLLER UTFÖR FCEI?

De mest kontrollerade lagsporterna 2023

Antidoping

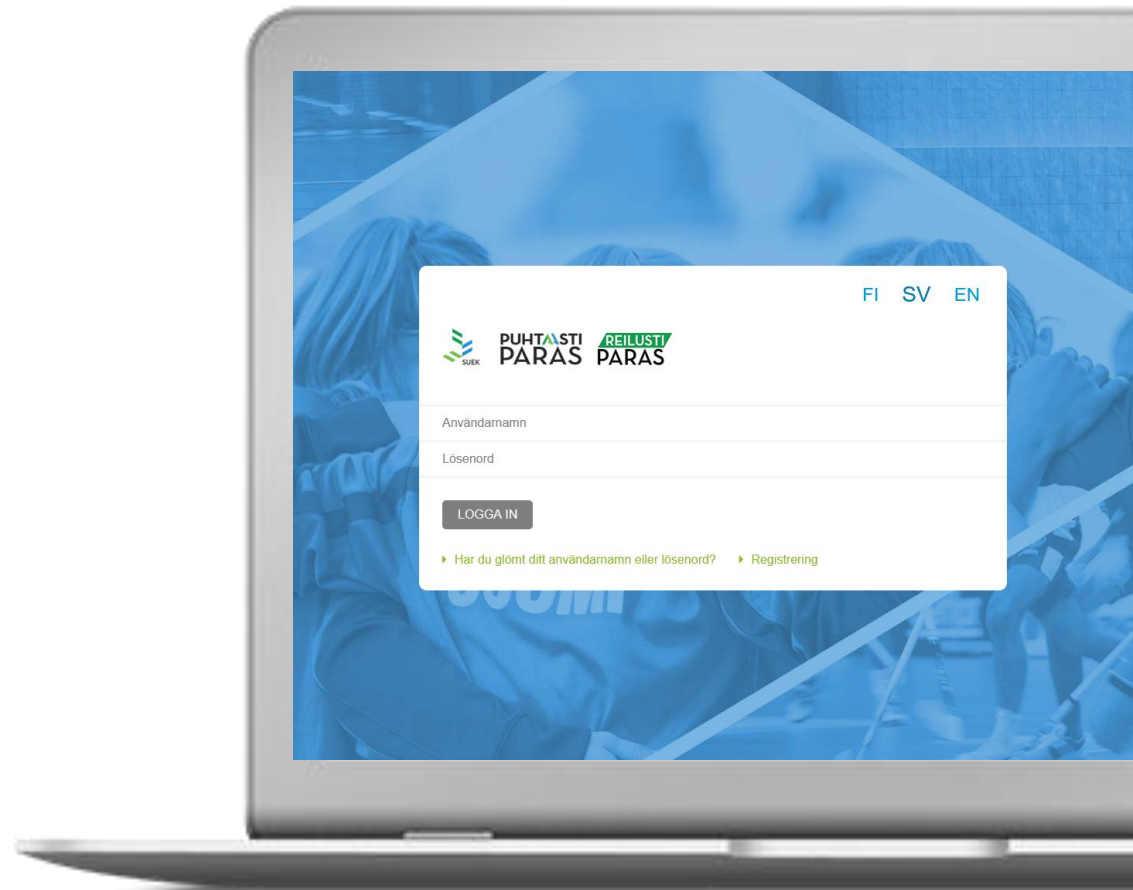
WEBBUTBILDNINGEN RENT SPEL ÄR BÄST

RENT SPEL ÄR BÄST

Uppdatera dina kunskaper i webbutbildningen

- Rent spel är bäst är en webbutbildning för idrottare och deras stödtrupper
- En lättförståelig helhet om antidopingfrågor
- Efter godkänt genomförande av utbildningen kommer du att få ett diplom

Välkommen

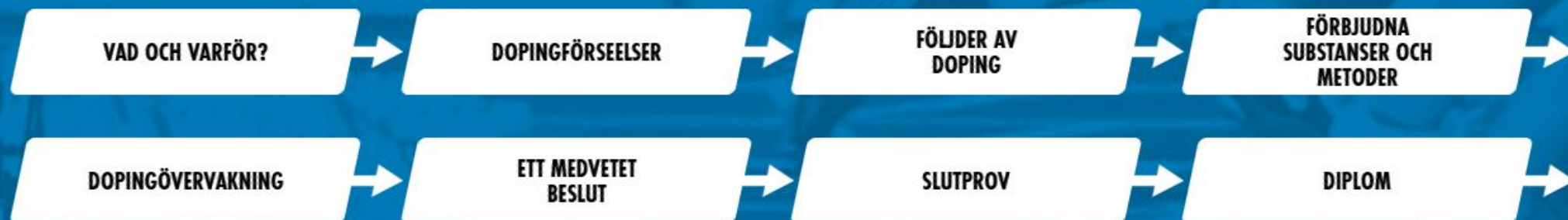
Inom idrotten, precis som i det övriga livet, möter man både framgångar och bakslag. Framgångar är fina, de ger en mening åt det man gör.

Man kommer över besvikelser om man tror på sig själv, litar på andra och kommer ihåg vad som är viktigt.

Rent spel är väsentligt i idrott. Detta utgår från respekt för både medtävlare och gemensamma regler.

Antidopingregelverk erbjuder alla jämlika rättigheter till rent spel och ren idrott.

Alla har rätt att få information om antidopingfrågor. Då du genomför denna Rent spel är bäst-utbildning får du information som stöd för dina val och ditt beslutsfattande.

Antidoping

VAD KAN JAG GÖRA?

Min roll

Vad förväntas av mig?

- Godta inte en "alla använder ändå"-attityd
- Känn till antidopingreguleringen samt de avtal du ingått
- Känn till dina rättigheter och ditt ansvar
- Tala för rättvist spel och ren idrott

Teemu Ramstedt, ishockeyspelare

Ta ställning

”Om idrottarna fungerar som exempel och är ansvarsfulla är detta också ett budskap för samhället. Idrottarna har utmärkta möjligheter att föra fram sina attityder och tankar. I dag ger sociala medier möjligheter att påverka de dagliga frågorna. Jag hoppas att idrottare tar ställning till olika frågor, såsom ren idrott.”

≡ Ta ställning

Hur kan jag främja rättvist spel och ren idrott?

❤️ 671

Dopingtestit 2018

15.1.

1.2.

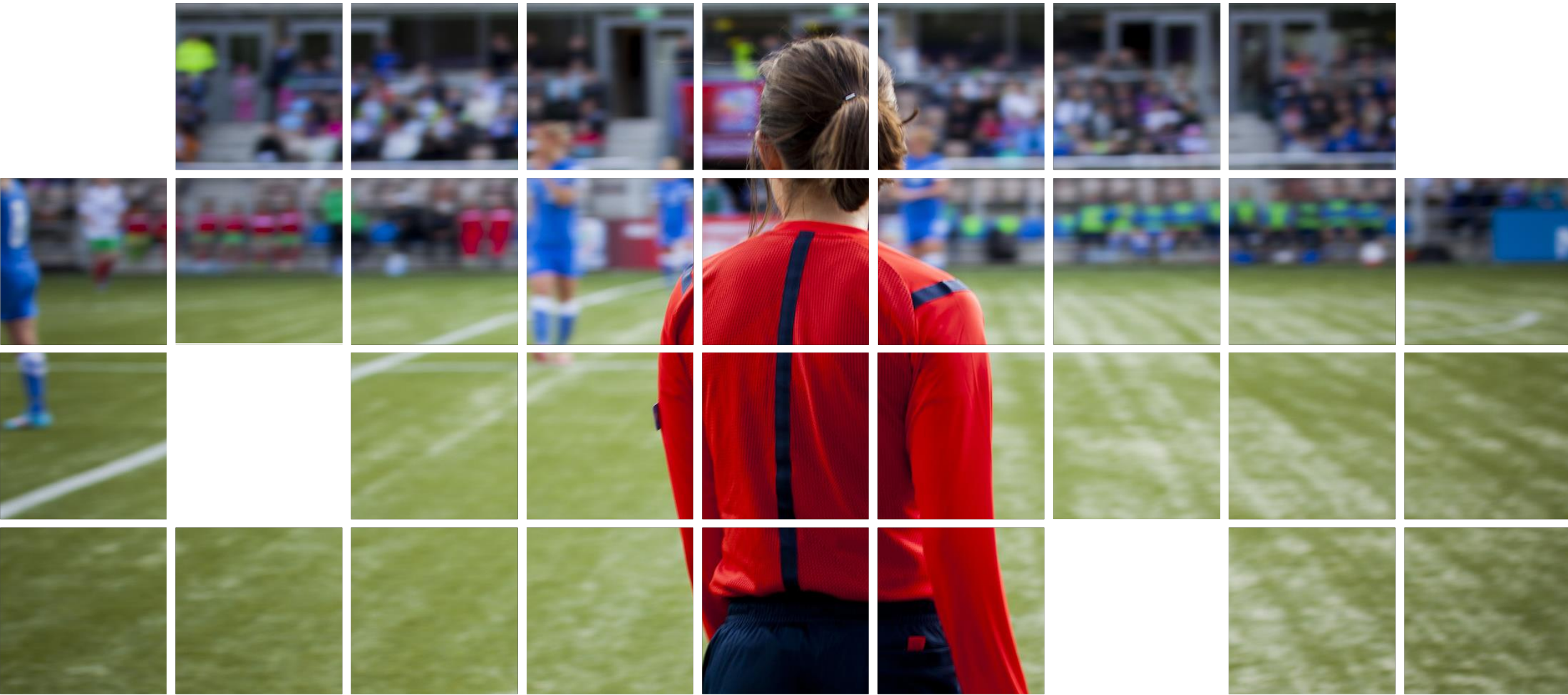
16.4

2.5.

10.5...

TÄVLINGSMANIPULATION

Vad betyder tävlingsmanipulation?

”Uppsåtliga överenskommelser, åtgärder eller försummelse, med vilka man försöker påverka idrottstävlingens resultat eller gång genom att helt eller delvis eliminera det oförutsägbara som är karakteristiskt för en idrottstävling på så sätt att man med detta uppnår en otillbörlig fördel för sig själv eller andra.”

(Europarådet 2014)

≡ Tävlingsmanipulation

Idrottsbaserad manipulation

Syftet är att uppnå en idrottslig fördel, till exempel:

- Att vinna en viss meningsfull match
- Att hållas kvar i en division eller att avancera till en högre division
- Att förbättra framtida förutsättningar

Tävlingsmanipulation

Typer av manipulation i en idrottstävling

- Direkt påverkan på idrottsevenemangets eller tävlingens naturliga förlopp, dvs. avsiktlig manipulation av personer som deltar i evenemanget
- Ändring av en idrottares identitet eller personuppgifter för att påverka idrottstävlingens naturliga förlopp eller resultat
- Förändring som inte är förenlig med strafflag eller tävlingsregler:
  - underlag
  - idrottsutrustning
  - idrottarens fysiologiska uppgifter
  - platser för tävlingen

≡ Tävlingsmanipulation

Vadslagningsbaserad manipulation

Målet är att uppnå ekonomiska fördelar genom att påverka match- eller tävlingshändelser.

De ekonomiska fördelarna kan vara direkta eller indirekta:

- **Direkt fördel** innebär den summa pengar som nås genom vadslagning.
- **Indirekt förmån** avser kriminella vinster från penningtvätt.

≡ Tävlingsmanipulation

Delning av insiderinformation

Information om ett tävlingsevenemang som en person innehar på grund av sin ställning i grenen eller tävlingen, med undantag för information som redan har offentliggjorts eller som är allmänt känd, är lättillgänglig eller offentliggjord i enlighet med de regler som gäller för tävlingen i fråga.

(IOC och Interpol 2016)

Insiderinformation kan till exempel omfatta

- Laguppställningar som inte har offentliggjorts
- Idrottares hälsotillstånd
- Tävlingstaktik

≡ Tävlingsmanipulation

Tävlingsmanipulation eller inte?

Stallorder

Lagtaktik

Resultat eller händelse som har överenskommits på förhand

Domarbeslut i bedömningsgrenar

Handikappklassificeringar

Förekommer det tävlingsmanipulation i Finland?

Hur är det i min gren?

Nackdelarna med tävlingsmanipulation

Påverkar direkt idrottens grundläggande värderingar, såsom oförutsägbarheten och oberäkneligheten

Konkreta följder:

- Grenarnas interna sanktioner
- Straffrättsliga påföljder
- Förluster av anseende
- Ekonomiska konsekvenser, såsom uppsägning av sponsoravtal och förlust av reklam- och biljettintäkter

Om du vet att motståndaren har tagit emot mutor, vad skulle du göra?

Eller om din egen lagkamrat skulle ha tagit emot mutor?

Tävlingsmanipulation

VAD KAN JAG GÖRA?

Du kan bli avstängd från idrotten eller utsättas för rättsliga påföljder, så

1. Slå aldrig vad om ditt eget spel och be ingen satsa på dig
2. Gör alltid ditt bästa
3. Avslöja aldrig insiderinformation om ditt lag eller dig själv
4. Rapportera allt som är misstänksamt

ILM

Tävlingsmanipulation

Anmäl tävlingsmanipulation till FCEI

- Det går enkelt att göra på webben
- Du kan rapportera antingen anonymt eller med eget namn
- Behandlas konfidentiellt

Alla aktörer har en skyldighet att skydda idrotten och idrottarna

”Idrott har alltid varit en viktig del av mitt liv. När jag idrottar glömmar jag allt annat och känner mig närvarande på ett sätt som känns svårt att finna på andra håll. Det grundar sig på att idrotten är ren och att man där, enligt överenskomna spelregler, inbördes tävlar om vem som är bättre. Matchen eller tävlingen ska vinnas på idrottsplanen och inte genom att avtala om saken utanför planen. Inom idrotten kan en tävlande i underläge överraskande vinna och nå framgång, eftersom allt är möjligt inom idrott. Men om man kommer överens om resultatet på förhand försvinner en stor del av det som är vackert inom idrotten. Identifiera, motverka och anmäl är en bra minnesregel vad gäller fusk. Om någon föreslår fusk eller om du lägger märke till att någon fuskar, anmäl det. Låt oss tillsammans hålla vår älskade idrott ren, då är den också som allra vackrast.”

Rasmus Schüller,
fotbollsspelare

Bild: Juha Tamminen/SPL

Tävlingsmanipulation

WEBBUTBILDNINGEN RÄTTVIST SPEL ÄR BÄST

≡ RÄTTVIST SPEL ÄR BÄST

Uppdatera dina kunskaper i webbutbildningen

- Rättvist spel är bäst är en webbutbildning för idrottare och deras stödtrupper
- En lättförståelig helhet om fenomenet tävlingsmanipulation
- Efter godkänt genomförande av utbildningen kommer du att få ett diplom

Befolkningsförbundet

- Utbildningar för idrottsaktörer
- Chatt- och telefonjour
- Materialbank
- Webbutbildning

Väestöliitto

**ET OLE YKSIN -
CHAT- JA PUHELINPÄIVYSTYS**

SOITA /	MA 12-14.00
CHATTAA /	TI-KE 15-17.30
	TO 14-16

WWW.ETOLEYKSIN.FI

PUH. 050 302 5942

Finlands Olympiska Kommitté

- Handboken Lupa välittää,
lupa puuttua (länk)
- Materialbank
- Kommer snart:
Webbutbildningen Trygg
verksamhetsmiljö inom
idrotten

Dopinglinkki

Dopinglinkki erbjuder information och hälsorådgivning om motionsdoping, det vill säga användning av doping utanför tävlings- och toppidrott

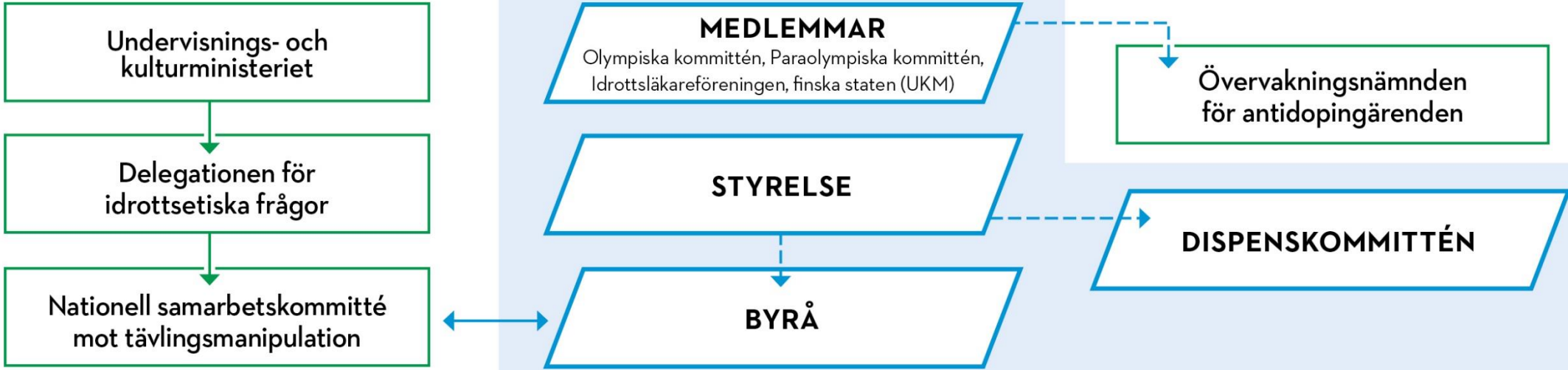
www.dopinglinkki.fi

Dopinglinkki

Administration av idrottsetiska frågor i Finland

Finlands centrum för etik inom idrotten FCEI rf

ETISK IDROTTSKULTUR

UPPGIFTER

ANTIDOPINGVERKSAMHET

FRÄMJANDE AV
LÄKTARSÄKERHET OCH
LÄKTARTRIVSEL

BEKÄMPNING AV
TÄVLINGSMANIPULATION

AKTUELLA PRIORITERINGAR
- TRAKASSERIFRI IDROTT

UTBILDNING

FORSKNING

UNDERSÖKNING

KOMMUNIKATION